

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนนะของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ต่อบัจจัยเสี่ยงในการหลบหนีของผู้ต้องขังระหว่างควบคุมไป-กลับ ศาลและเรือนจำ : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการควบคุมผู้ต้องขังไป-กลับศาลและเรือนจำ 2) ศึกษาบัจจัยเสี่ยงต่อการหลบหนีของผู้ต้องขังระหว่างควบคุมตัวไป-กลับศาลและเรือนจำ และ 3) ศึกษาแนวทางป้องกันการหลบหนีของผู้ต้องขังระหว่างควบคุมไป-กลับศาลและเรือนจำ กลุ่มตัวอย่างเป็นเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการในส่วนควบคุมผู้ต้องขังไปศาล เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร จำนวน 120 คน และผู้อำนวยการส่วนควบคุมผู้ต้องขังไปศาล เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร จำนวน 1 คน ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ส่วนควบคุมผู้ต้องขังไปศาล เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร มีอายุระหว่าง 36-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.7 มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า คิดเป็น ร้อยละ 68.0 มีตำแหน่งเป็นเจ้าพนักงานราชทัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 73.3 อยู่ในระดับชำนาญงาน คิดเป็น ร้อยละ 56.7 ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนควบคุมผู้ต้องขังไปศาล เป็นระยะเวลาระหว่าง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.8 ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่รับราชการระหว่าง 11-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.0 มีทัศนนะเห็นด้วยต่อบัจจัยที่เสี่ยงต่อการหลบหนีของผู้ต้องขังระหว่างควบคุมตัว ไป-กลับ ศาลและเรือนจำในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 3.67 ทั้งนี้ มีทัศนนะเห็นด้วยว่าเจ้าหน้าที่ มีค่าเฉลี่ย 4.12 และตัวผู้ต้องขัง มีค่าเฉลี่ย 4.00 และมีทัศนนะไม่แน่ใจว่าลักษณะทางกายภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.06 และการควบคุม มีค่าเฉลี่ย 2.80 เป็นบัจจัยเสี่ยงต่อการหลบหนีของผู้ต้องขังระหว่างควบคุมตัว ไป-กลับ ศาลและเรือนจำ

ข้อเสนอแนะจากผู้ศึกษา ด้านเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ควรปฏิบัติงานตามระเบียบที่ได้วางไว้อย่างเคร่งครัด ผู้บังคับบัญชาควร رصدขั้นตอนแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และควรมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ ด้านตัวผู้ต้องขังควรมีการติดตามพฤติกรรมของผู้ต้องขังอย่างใกล้ชิดเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนควบคุมที่มีประสิทธิภาพ เรือนจำควรเอาใจใส่ความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังทุกคนให้สามารถอยู่ในเรือนจำได้ตามควรแก่อัตภาพ โดยความสำคัญเกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องขัง และใช้หลักมนุษยธรรมในการปกครองผู้ต้องขัง ด้านลักษณะทางกายภาพ เรือนจำและสำนักงานศาลยุติธรรม ควรมีการประสานความร่วมมือในการปรับปรุง

สภาหอการค้าไทย ห่วงควบคุมผู้ต้องขังประจำศาล เพื่อลดจุดเสี่ยงต่อการหลบหนีของผู้ต้องขัง ด้านการควบคุม เรือนัจควรรการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการควบคุมผู้ต้องขัง ไป-กลับศาล และเรือนัจ ขัอเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในเชิงคุณภาพกับกลุ่มผู้ต้องขังที่หลบหนีแล้วตามจับกลับมามีได้ถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการหลบหนีของผู้ต้องขังระหว่างการควบคุมตัวไปศาล และควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการหลบหนีของผู้ต้องขังไปศาลใน เขตกรุงเทพมหานคร และในต่างจังหวัด